قانون بهبود فضای کسب و کار پس از ۷ سال اجرایی نشد

رئیس اتاق بازرگانی ایران با بیان این‌که هفت سال از تصویب قانون بهبود مستمر فضای کسب و کار گذشته، اما این قانون تاکنون اجرایی نشده است، گفت: برای اجرای قانون باید التماس کنیم.

غلامحسین شافعی افزود: فعالان بخش خصوصی گرچه تلاش زیادی برای تصویب این قانون کردند، اما اکنون برای اجرای آن باید التماس کنند؛ این موضوع تنها به حیطه قانون بهبود مستمر فضای کسب و کار محدود نمی‌شود؛ بلکه ده‌ها مورد قانونی وجود دارد که دولت آن را اجرایی نمی‌کند، در حالی که مصوبه مجلس برای فعالیت‌های اقتصادی است.

به گفته وی، قوه قضاییه باید با سازمان‌هایی که به وظایف خود در اجرای قوانین عمل نکرده‌اند، برخورد کند؛ به نحوی که اجرا نکردن قانون باید برای خطاکاران عقوبت داشته باشد. /مهر

جام جم امکان افزایش وام ازدواج در بودجه سال آینده را بررسی می کند

راه آسان وام ازدواج ۴۰ میلیونی

امین محمودی
جام جم

در روزهایی که کمیسیون تلفیق بودجه مجلس در حال تصویب لایحه بودجه سال ۱۳۹۹ است، موضوع افزایش وام ازدواج مجددا مطرح شده است. در سال‌های اخیر چند بار وام ازدواج افزایش پیدا کرده اما با توجه به روند شتابان تورم، مشخص است که از قدرت خرید وام ازدواج کاسته شده است و وام ۳۰ میلیون تومانی فعلی حتی قدرت خرید وام ده میلیونی چند سال قبل را هم ندارد؛ بنابراین به نظر می‌رسد ضروری است که وام ازدواج مجددا در چارچوب بودجه سالانه افزایش پیدا کند؛ ضمن آن که پیشنهاد می‌شود در یك قانون دائمی، بانك‌ها مکلف شوند هر سال رقم وام ازدواج را متناسب با تورم افزایش دهند.

با توجه به تورم ۳۰ درصدی سال گذشته و تورم ۴۰ درصدی امسال، می‌توان گفت وام ازدواج ۳۰ میلیونی فعلی معادل ده میلیون تومان سال ۱۳۹۶ قدرت خرید دارد. اگر وام ازدواج برای سال آینده معادل تورم ۴۰ درصدی افزایش پیدا کند، باید به ۴۲ میلیون تومان برسد. با این افزایش، وام ازدواج ۴۲ میلیون تومانی سال ۱۳۹۹ معادل وام ۳۰ میلیونی امسال قدرت خرید خواهد داشت و لطفی در حق زوج‌های جوان صورت نگرفته و فقط قدرت خرید وام حفظ شده است.

هر چند افزایش وام ازدواج، همه مشکلات جوانان در تشکیل خانواده را حل نمی‌کند و برای این مهم باید اقدامات متعددی صورت گیرد؛ اما بی‌شك تسهیل قابل توجهی در برطرف شدن موانع اقتصادی ازدواج جوانان، به‌ویژه در شرایط فعلی ایجاد می‌کند و به عنوان «تنها حمایت قابل توجه کشور از ازدواج و تشکیل خانواده» محسوب می‌شود. این سیاست وابسته به بودجه دولت نبوده و با منابع قرض‌الحسنه مردم در بانك‌ها مدیریت می‌شود.

مطابق بررسی‌های انجام شده سیاست افزایش وام ازدواج مانند سایر سیاست‌ها ممکن است تا حدی انحراف داشته باشد؛ اما برآوردها نشان می‌دهد انحراف این سیاست و دریافت این تسهیلات از مسیرهای غیرمتعارف از جمله ازدواج اجباری یا کودك‌همسری که اخیرا مطرح شده، کمتر از ۰/۵ درصد بوده که در نوع خود بی‌نظیر است و نمی‌تواند کلیت این سیاست حمایتی را با چالش مواجه کند. ضمن این‌که حتی این ۰/۵ درصد انحراف نیز ناشی از افزایش وام ازدواج نیست؛ بلکه این ضعف نظام بانکی است که یك جوان را برای دریافت یك وام خُرد، مجبور به طی کردن مسیرهای غیرمتعارف می‌کند.

ظرفیت ۷۰ هزار میلیارد تومانی منابع قرض‌الحسنه بانك‌ها در سال ۹۹

بر اساس آمارهای بانك مرکزی، در سال آتی ظرفیت منابع قرض‌الحسنه مردم در بانك‌ها که با نرخ صفر درصد جذب‌شده و امکان پرداخت تسهیلات قرض‌الحسنه از محل آن وجود دارد، معادل ۷۰ هزار میلیارد تومان است. به این ترتیب امکان اعطای وام ازدواج ۴۰ میلیون تومانی و وام فرزندآوری ده میلیون تومان از محل این منابع وجود دارد. مازاد منابع قرض‌الحسنه پس از پرداخت این دو وام حدود ۱۵ هزار میلیارد تومان خواهد بود که قابل تخصیص به سایر موارد از جمله اشتغال، کمیته امداد و... خواهد بود.

طبق آخرین آمار منتشرشده از بانك مرکزی مربوط به خرداد سال جاری، بانك‌ها پس از کسر سپرده‌های صندوق مسکن، معادل ۹۷ هزار میلیارد تومان سپرده قرض‌الحسنه پس‌انداز با نرخ صفر درصد از مردم جذب کرده‌اند که پس از کسر ذخیره قانونی، حدود ۹۰ هزار میلیارد تومان است. از این مبلغ، تاکنون حدود ۸۳ هزار میلیارد تومان تسهیلات قرض‌الحسنه به مردم اعطا شده است. علاوه بر این، حجم سپرده‌های قرض‌الحسنه جاری نیز که آن‌هم با نرخ صفر درصد جذب شده، حدود ۲۲۶ هزار میلیارد تومان است که تاکنون به تسهیلات قرض‌الحسنه تخصیص نیافته است. بر این اساس در سال آتی (بر اساس برآورد خردادماه) ظرفیت پرداخت وام قرض‌الحسنه از مسیرهای زیر امکان‌پذیر خواهد بود:

یك: سپرده‌های موجود و مصرف نشده قرض‌الحسنه: طبق آمارهای ارائه‌شده در حال حاضر حدود ۷۰۰۰ میلیارد تومان سپرده قرض‌الحسنه مردم در بانك‌ها صرف اعطای تسهیلات قرض‌الحسنه نشده است.

دو: بازپرداخت اقساط تسهیلات قرض‌الحسنه: برآوردها و آمارهای بانك مرکزی نشان می‌دهد سالانه حدود ۲۰ درصد از حجم کل تسهیلات قرض‌الحسنه از طریق اقساط بازپرداخت شده و به عنوان منبع جدید جهت اعطای وام، در اختیار بانك‌ها قرار می‌گیرد؛ بنابراین از این محل حداقل حدود ۱۶ هزار میلیارد تومان منابع جهت اعطای تسهیلات قرض‌الحسنه در اختیار بانك‌ها قرار می‌گیرد.

سه: افزایش سپرده‌های قرض‌الحسنه پس‌انداز: میزان سپرده‌های قرض‌الحسنه پس‌انداز در خرداد ۹۸ نسبت به مدت مشابه سال گذشته رشد ۳۱ درصدی داشته است. آمارهای سال‌های گذشته نیز نشان می‌دهد سپرده‌های قرض‌الحسنه در هر سال حداقل ۳۰ تا ۴۰ درصد رشد داشته است. بر این اساس و با در نظر گرفتن رشد حداقل ۳۰ درصدی سپرده‌های قرض‌الحسنه پس‌انداز، ۲۷ هزار میلیارد تومان سپرده قرض‌الحسنه جدید جهت اعطای تسهیلات قرض‌الحسنه در اختیار بانك‌ها قرار می‌گیرد.

چهار: سپرده‌های قرض‌الحسنه جاری: در صورتی که با توجه به الزام قانون در تبصره لایحه بودجه، تنها ۱۰ درصد از سپرده‌های قرض‌الحسنه جاری که بیش از ۲۰۰ هزار میلیارد تومان حجم آن است، جهت اعطای تسهیلات قرض‌الحسنه مورد استفاده قرار گیرد، از این محل نیز حدود ۲۰ هزار میلیارد تومان جهت اعطای تسهیلات قرض‌الحسنه از جمله ازدواج در اختیار بانك‌ها خواهد بود.

بنابراین درمجموع، ۵۰ هزار میلیارد تومان از محل سپرده‌های قرض‌الحسنه پس‌انداز و ۲۰ هزار میلیارد تومان از محل سپرده‌های قرض‌الحسنه جاری، درمجموع ۷۰ هزار میلیارد تومان، منابعی خواهد بود که برای پرداخت تسهیلات قرض‌الحسنه در اختیار بانك‌هاست.

برای پرداخت یک میلیون وام ازدواج (مطابق آمار سالانه) به ۴۰ هزار میلیارد تومان منابع نیاز است؛ همچنین اگر تمامی والدین صاحب فرزند جدید نیز تقاضای وام فرزندآوری داشته باشند، با توجه به نرخ ۱/۵ میلیون عددی موالید سالانه کشور، این سیاست به ۱۵ هزار میلیارد تومان منابع نیاز دارد.

منابع قرض‌الحسنه بانک‌ها	میلیارد تومان
سپرده‌های موجود و مصرف نشده قرض‌الحسنه	۷۰۰۰
بازپرداخت اقساط تسهیلات قرض‌الحسنه	۱۶۰۰۰
افزایش سپرده‌های قرض‌الحسنه پس‌انداز	۲۷۰۰۰
۱۰درصد سپرده‌های قرض‌الحسنه جاری	۲۰۰۰۰
مجموع	۷۰۰۰۰

مخالفت همیشگی بانك‌ها

مجلس شورای اسلامی طی سال‌های اخیر، در اقدامی شایسته تقدیر، مبلغ وام قرض‌الحسنه ازدواج را متناسب با هزینه‌های این سنت پسندیده، در قانون بودجه بهبود داده است. نتیجه این اقدام، تسهیل شرایط ازدواج برای جوانان است. افزایش وام ازدواج از سه به ده میلیون تومان در بودجه ۹۵، از ده به ۱۵ میلیون تومان در بودجه ۹۷ و از ۱۵ به ۳۰میلیون تومان در بودجه ۹۸ مسیری بوده که در این زمینه طی شده است. در ابتدای امر، بانك‌ها با افزایش وام ازدواج مخالف بودند و افزایش این تسهیلات را به معنای افزایش صف وام ازدواج عنوان می‌کردند؛ اما نظارت و پیگیری بانك مرکزی باعث شد بانك‌ها تخلفات خود در این زمینه را کاهش داده و با تخصیص منابع قرض‌الحسنه به اموری که در قوانین مورد تاکید قرار گرفته، از جمله ازدواج و عدم تخصیص به موارد غیرقانونی از جمله وام مدیران و کارمندان خود، «صف وام ازدواج» را نیز کاهش دهند و به یك‌سوم برسانند.

بر این اساس طبق آمار بانك مرکزی، صف وام ازدواج از حدود ۵۰۰ هزار نفر در ابتدای سال ۱۳۹۵ به حدود ۱۵۰ هزار نفر در نیمه سال ۱۳۹۸ رسیده است و به گفته رئیس سابق بانك مرکزی، افزایش وام ازدواج و پیگیری بانك مرکزی در این زمینه، انحراف تسهیلات قرض‌الحسنه را کاهش داده است.

قدم مثبت دیگری که در جریان افزایش وام ازدواج برداشته شد، مجوز و الزام قانونی به «استفاده بخشی از سپرده‌های قرض‌الحسنه جاری در پرداخت وام ازدواج» در ماده مرتبط بودجه بود که مانع از کمبود منابع بانك‌ها در این زمینه می‌شد؛ هرچند آمارها نشان می‌دهد بدون منابع قرض‌الحسنه جاری، بانك‌ها می‌توانند از پس پرداخت وام ازدواج برآیند. آمارهای بانك مرکزی نیز نشانگر آن است که تاکنون از منابع قرض‌الحسنه جاری در این زمینه استفاده نشده است و البته این امکان در آینده وجود دارد.

پیشنهاد وام ۵۰ تا ۷۰ میلیونی

حسینعلی حاجی دلیگانی، عضو کمیسیون برنامه و بودجه مجلس شورای اسلامی گفت: قطعاً پیشنهاد برای افزایش وام ازدواج به ۵۰ تا ۷۰ میلیون تومان برای هر نفر از زوجین را مطرح خواهیم کرد.

البته ممکن است بگویند کمبود منابع وجود دارد، به همین منظور از بانک‌ها انتظار می‌رود زوج‌های جوان را به مثابه کارکنان خود بانک‌ها بپندارند چون خبرهای واصله حاکی از آن است که برخی وام‌های کلان و بزرگی به کارمندان و خصوصاً هیئت مدیره بانک‌ها پرداخت می‌شود به طوری که برخی اعلام کرده‌اند به راحتی ۱۰ برابر وام ازدواج به کارمندان بانک‌ها وام داده می‌شود.

حاجی‌دلیگانی درخصوص پیشنهاد برخی کارشناسان درخصوص قانون‌شدن افزایش سالانه وام ازدواج به اندازه تورم گفت: در قانون آسان‌سازی ازدواج احکام این‌چنینی آمده است منتها اجرایی نمی‌شود حتی بنده هم تذکر دادم ولی فایده‌ای نداشته و مسئولین امر وظایفشان را انجام نداده‌اند، ولی اگر در لایحه بودجه بیاید طبیعی است که باید اجرایی شود. محسن بیگلری، عضو کمیسیون برنامه و بودجه هم گفت: به احتمال بسیار زیاد وام ازدواج در کمیسیون تلفیق مجلس به ازای هر نفر به ۵۰ میلیون تومان می‌رسد. وی افزود: البته بهتر است قانونی تصویب شود که به طور خودکار به میزان تورم، وام ازدواج در هر سال افزایش یابد.

انحراف وام قرض‌الحسنه ازدواج؛ کمتر از ۱ درصد

انحراف تسهیلات قرض‌الحسنه به سمت مسائلی چون ازدواج صوری یا کودك‌همسری کمتر از یک درصد بوده که بسیار کمتر از حد طبیعی آن است و یك رکورد محسوب می‌شود؛ همچنین این تسهیلات کمترین نرخ نکول را نیز داشته است. بر اساس آمارهای رسمی که به دست ما رسیده است، انحراف این تسهیلات کمتر از یک درصد بوده که بسیار اندك است. هم انحراف وام ازدواج از قبیل مسائلی مانند ازدواج صوری یا ازدواج اجباری کم بوده و هم این تسهیلات کمترین نرخ نکول را داشته است.

علاوه بر پیشنهاد افزایش وام ازدواج از ۳۰ میلیون تومان به ۴۰ میلیون تومان، برخی مراکز پژوهشی، پیشنهاد اعطای وام فرزندآوری ده میلیون تومانی را هم مطرح کرده‌اند

رضا شیران خراسانی: کمیسیون تلفیق مجلس دنبال تصویب مبلغ ۵۰ تا ۷۰ میلیون تومانی وام ازدواج به ازای هر نفر است و به همین منظور بانک‌ها را فراخوانده‌ایم ولی رقم دقیق روزهای آینده مشخص خواهد شد

نبض اقتصاد

اقدامات FATF علیه سپهبد شهید سلیمانی افشا شد

حسین حاجیلو، کارشناس مسائل تحریم عنوان کرد: FATF در توصیه هفتم خود از کشورها می‌خواهد که با قاسم سلیمانی مقابله کنند. به‌طور دقیق‌تر، این نهاد در توصیه هفتم خود از کشورها می‌خواهد که قطعنامه‌های شورای امنیت سازمان ملل در زمینه گسترش سلاح‌های اتمی را اجرایی کنند. یکی از مهم‌ترین این قطعنامه‌ها، قطعنامه ۲۲۳۱ یا همان قطعنامه مربوط به تأیید برجام است. در این قطعنامه سردار سلیمانی تحریم شده است، بنابراین کشورها برای اجرای استاندارد هفتم FATF باید حاج قاسم سلیمانی را تحریم و رفت و آمد او را محدود می‌کردند.

حاجیلو با تاکید بر ضرورت رد لایحه پیوستن ایران به کنوانسیون مقابله با تأمین مالی تروریسم (CFT) توسط مجمع تشخیص مصلحت نظام در راستای واکنش به ترور سپهبد شهید سلیمانی گفت: هدف FATF و کنوانسیون CFT، ترور قاسم سلیمانی‌ها نه در عرصه نظامی، بلکه در عرصه‌های اقتصادی و حقوقی است. حتی آمریکایی‌ها صراحتا این مسأله را اعلام کرده‌اند.

حاجیلو در گفت‌وگو با فارس عنوان کرد: آمریکا تلاش می‌کند از طریق FATF به قلمرو مالی ایران نفوذ کند و به اقتصاد کشور ضربه بزند. یکی از بخش‌های اصلی FATF که آمریکا به شدت به دنبال اجرایی شدن آن در ایران است، کنوانسیون مقابله با تأمین مالی تروریسم (CFT) است. این کنوانسیون و به‌طور کلی روندهای بین‌المللی مربوط به تروریسم، با تعاریف آمریکایی شکل گرفته و اجرا می‌شوند. به نظرم همه ما ایرانی‌ها وظیفه داریم در حوزه فعالیت خود انتقام سردار سلیمانی را از آمریکایی‌ها بگیریم و مجمع تشخیص مصلحت نظام نیز باید با رد قاطعانه لایحه الحاق ایران به کنوانسیون CFT، انتقام حاج قاسم سلیمانی را از آمریکا بگیرد و رد CFT در مجمع حداقل کاری است که برای گرفتن انتقام خون حاج قاسم باید انجام شود.

حاجیلو در پاسخ به این سؤال که ارتباط FATF با سردار سلیمانی دقیقا چیست، گفت: ابتدا باید توضیحاتی درباره کنوانسیون مربوط به FATF، یعنی CFT عرض کنم.

آنچه در متن کنوانسیون CFT درباره تروریسم آمده اولاً تعریف بسیار گسترده از تروریسم و ثانیا الزام کشورها به عدم استثنای گروه‌های مبارز علیه اشغالگری، استعمار و نژادپرستی از تروریسم است. این کنوانسیون هیچ فهرست بین‌المللی را به عنوان فهرست مرجع معرفی نکرده و بنابراین فهرست ملی کشورها در تعاملات و اختلافات مبنای عمل خواهد بود.

این کارشناس دیپلماسی اقتصادی افزود: اگر ایران عضو این کنوانسیون شود، به کشورهای دیگر متعهد می‌شود که در راستای هدف کنوانسیون با آنها همکاری کند. این همکاری به معنای پاسخ دادن به درخواست‌های کشورهای دیگر برای همکاری‌های قضایی و غیرقضایی است.

از جمله اشتراك‌گذاری اطلاعات مالی افراد و نهادهایی که کشورهای دیگر آنها را حامی تروریسم یا سازمان تروریستی می‌دانند و برخورد با این نهادها.

نوبت دوم

سازمان خصوصی‌سازی

«خلاصه آگهی عرضه عمومی سهام»

سازمان خصوصی‌سازی در نظر دارد، به استناد قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل (۴۴) قانون اساسی، مصوبه هیات واگذاری و سایر قوانین و مقررات مربوطه، سهام شرکت پالایش نفت شیراز را با شرایط زیر و با رعایت «دستورالعمل اجرایی روش انتخاب مشتریان راهبردی (استراتژیک) و احراز و پایش اهلیت مدیریتی در واگذاری‌ها»؛ عرضه و واگذار نماید:

نام شرکت	روش واگذاری	سهام قابل عرضه	ارزش پایه کل (ریال)	شرایط تسویه ثمن معامله		تاریخ عرضه
				حصه نقدی	مدت اقساط (سال)	
پالایش نفت شیراز (سهامی عام)	فرابورس	٪۲۰	۱۱،۸۴۳،۸۷۸،۵۵۱،۰۴۰	٪۵۰	۲	مطابق اطلاعیه فرابورس

● نسخه تکمیلی این آگهی شامل جزئیات شرایط و نحوه واگذاری، فرآیند بررسی و شاخص‌های ارزیابی صلاحیت متقاضیان در سایت اینترنتی سازمان خصوصی سازی به نشانی www.ipo.ir (فهرست آگهی دارایی‌ها و بنگاه‌های در حال عرضه) در دسترس متقاضیان می‌باشد.

نوبت اول

سازمان خصوصی‌سازی

«خلاصه آگهی عرضه عمومی سهام»

سازمان خصوصی‌سازی در نظر دارد، به استناد قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل (۴۴) قانون اساسی، مصوبه هیات واگذاری و سایر قوانین و مقررات مربوطه، سهام شرکت پالایش نفت لاوان را با شرایط زیر و با رعایت «دستورالعمل اجرایی روش انتخاب مشتریان راهبردی (استراتژیک) و احراز و پایش اهلیت مدیریتی در واگذاری‌ها»؛ عرضه و واگذار نماید:

نام شرکت	روش واگذاری	سهام قابل عرضه	ارزش پایه کل (ریال)	شرایط تسویه ثمن معامله		تاریخ عرضه
				حصه نقدی	مدت اقساط (سال)	
پالایش نفت لاوان (سهامی عام)	فرابورس	٪۲۰	۱۱،۰۴۴،۵۳۷،۹۱۸،۷۲۰	٪۵۰	۲	مطابق اطلاعیه فرابورس

● نسخه تکمیلی این آگهی شامل جزئیات شرایط و نحوه واگذاری، فرآیند بررسی و شاخص‌های ارزیابی صلاحیت متقاضیان در سایت اینترنتی سازمان خصوصی‌سازی به نشانی www.ipo.ir (فهرست آگهی دارایی‌ها و بنگاه‌های در حال عرضه) در دسترس متقاضیان می‌باشد.